

FORUM ODBIORCÓW ENERGII ELEKTRYCZNEJ I GAZU

ul. Poleczki 21, 02-822 Warszawa Tel. (22) 545 03 65
Faks (22) 211 19 33

LIST OTWARTY

Warszawa, 27 stycznia 2009 roku

Pan Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów
Rzeczypospolitej Polskiej

Dotyczy: Cen energii elektrycznej

Szanowny Panie Premierze

Lata 2007 – 2009 były okresem bezprecedensowego wzrostu kosztów energii elektrycznej. Jej ceny na rynku hurtowym wzrosły o 75%, zaś detaliczne o ponad 90%. Przy kursie 4,4 zł/€ polski odbiorca płaci obecnie tyle samo co niemiecki czy francuski (z uwzględnieniem kosztu opłaty przejściowej). Powrót kursu do poziomu 4,0 zł/€ spowoduje iż będziemy płacić o 10% więcej!

Nastąpi kolejne pogorszenie pozycji konkurencyjnej polskich przedsiębiorstw w stosunku do ich unijnych odpowiedników. Dotknie szczególnie zakłady przemysłowe, które już teraz ponoszą większe niż unijna konkurencja koszty energii, gdyż kraje Unii Europejskiej chronią własne miejsca pracy poprzez zmniejszanie obciążeń odbiorców przemysłowych z tytułu: podatków od energii elektrycznej, wspierania rozwoju energetyki odnawialnej i skojarzonej, oraz opłat przesyłowych - różnicując ich wysokość w poszczególnych grupach odbiorców.

Jedną z podstawowych przyczyn podwyżek była konsolidacja pionowa przedsiębiorstw energetycznych. Już w pierwszym roku po jej przeprowadzeniu ceny energii elektrycznej dla odbiorców końcowych wzrosły o 30%. Oderwano je od kosztów wytwarzania, a ich poziom stał się efektem oczekiwanego przez zarządy skonsolidowanych przedsiębiorstw poziomu przychodów. Zmianie uległa struktura obrotu. Kluczową rolę w tym zakresie odgrywają przedsiębiorstwa obrotu hurtowego, które kupują energię elektryczną od własnych elektrowni, uzupełniają brakujący wolumen zakupami na zewnątrz grupy, kreują politykę cenową i odsprzedają energię elektryczną własnym spółkom obrotu detalicznego. Z rynku zniknęły elektrownie, które znalazły się w strukturach skonsolidowanych, a odbiorcy korzystający z zasady TPA zostali odcięci od rynku hurtowego i możliwości kształtowania cen. W zaistniałej sytuacji niektóre elektrownie prywatne, upatrując w tym możliwość maksymalizacji swoich zysków, ograniczały bieżącą produkcję i kontraktację na 2009 r. Równoległe nastąpiła zmiana oferowanych przez rynek produktów i warunków kontraktowania. Psychoza stworzona poprzez podawanie krótkich terminów ważności ofert i niewielkie, nie pokrywające pełnego zapotrzebowania wolumeny miała przekonać klienta, że energii nie ma, nie będzie, a jeśli się pojawia to należy jak najszybciej akceptować jej cenę i warunki sprzedaży. Działo się to przy neutralnej postawie niezależnych spółek obrotu zainteresowanych jedynie własną marżą.

Postępująca marginalizacja pozycji odbiorców i niewspółmierna w stosunku do nich siła rynkowa przedsiębiorstw sektora energetycznego powodują, iż odpowiedzialność za ustalenie transparentnych i nie dyskryminujących zasad obrotu oraz cen energii równoważących interesy przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców energii spada na Urzędy Państwowe. Brak jakichkolwiek mechanizmów ograniczających oczekiwania energetyków jest nie do zaakceptowania. Podobnie jak sytuacja, gdy Prezes Urzędu Regulacji Energetyki działając w interesie polskich obywateli i polskiego przemysłu może jedynie apelować do koncernów energetycznych o renegotjowanie zawartych z wykorzystaniem nadmiernej siły rynkowej kontraktów. Dzieje się to przy postępującym ograniczaniu popytu na energię elektryczną wskutek spowolnienia wzrostu gospodarczego.

O ile skala obserwowanych obecnie wzrostów nie ma obiektywnego uzasadnienia, to z pewnością realne podstawy będą miały kolejne podwyżki cen energii elektrycznej, które nastąpią w efekcie wprowadzenia pakietu klimatycznego. Tylko zobowiązanie polskich wytwórców do zakupu uprawnień do emisji w wysokości 30% w r. 2013 i systematyczny wzrost obowiązkowego zakupu w latach kolejnych do 100% w r. 2020 może spowodować wzrost ceny energii elektrycznej o 50 zł/MWh w r. 2013 i o 150 zł/MWh w r. 2020 (przy cenie uprawnień do wyemitowania 1 tony CO₂ na poziomie 39 €). W tej sytuacji rodzi się pytanie o perspektywy jakie stoją przed energochłonnymi branżami polskiej gospodarki i warunki, które stworzą im szanse dalszego funkcjonowania.

FORUM ODBIORCÓW ENERGII ELEKTRYCZNEJ I GAZU

ul. Poleczki 21, 02-822 Warszawa Tel. (22) 545 03 65
Faks (22) 211 19 33

W naszej ocenie niezbędne staje się przeprowadzenie całego szeregu działań mających na celu uporządkowanie polskiego rynku energii elektrycznej.

Za niezbędne uważamy:

- ✓ wyposażenie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w narzędzia umożliwiające monitorowanie rynku energii elektrycznej oraz skuteczne interwencje w przypadkach nadużywania przez przedsiębiorstwa energetyczne pozycji dominującej;
- ✓ poszerzenie obszaru zainteresowania UOKiK o sytuację w jakiej znaleźli się najsłabsi uczestnicy rynku energii i zobowiązanie tego urzędu do występowania w ich imieniu;
- ✓ jeśli nie jest możliwy powrót do taryfowania - wprowadzenie obligatoryjnych, czytelnych, nie dyskryminujących, transparentnych i jednoznacznych mechanizmów obrotu energią elektryczną nadzorowanych przez Prezesa URE, prowadzących do zwiększenia płynności i przejrzystości rynku energii, umożliwiających równoważenie interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców energii i dających państwu możliwość prowadzenia świadomej polityki energetycznej;
- ✓ doprowadzenie do ujednoczenia cen określanych w taryfach sprzedawców z urzędu, oferowanych odbiorcom komunalnym i prowadzącym działalność gospodarczą (*winną one być różnicowane jedynie o poziom kosztów obrotu przypadających na poszczególne grupy taryfowe*), oraz wprowadzenie obowiązku ich publikowania;
- ✓ zaprzestanie wypłacania zaliczek na pokrycie kosztów osieroconym wytwórcom funkcjonującym w ramach skonsolidowanych pionowo koncernów energetycznych, z uwagi na fakt określania ich wyniku finansowego w oparciu o łatwe do manipulowania ceny transferowe;
- ✓ stworzenie odbiorcom przemysłowym możliwości dokonywania zakupów energii na rynku hurtowym bez względu na formę uczestnictwa w rynku bilansującym;
- ✓ objęcie dokumentem pt. „Polityka energetyczna Polski do 2030 r.” problematyki energochłonnych odbiorców przemysłowych i opracowanie niezbędnych propozycji w tym zakresie;
- ✓ zweryfikowanie systemu zielonych certyfikatów, który jest kosztowny, nieefektywny i jedynie częściowo wspiera rozwój odnawialnych źródeł energii w znacznym stopniu stanowiąc źródło finansowania dla dużych elektrowni wodnych i wątpliwych z energetycznego punktu widzenia instalacji współspalania.

W ostatnim okresie Rząd RP poinformował opinię publiczną o przyjęciu w ramach tzw. „pakietu stabilizacyjnego” planu działań mających na celu zapewnienie warunków do stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego kraju.

Oczekujemy iż zakres tych działań zostanie poszerzony o nasze propozycje.

Pozostajemy z wyrazami szacunku i poważania,

W imieniu członków

Henryk Kaliś - Przewodniczący FORUM OEEiG

Adres do korespondencji: Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii, ul. Poleczki 21, 02-822 Warszawa z dopiskiem Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu